

KARTLÄGGNING av regionerna/landstingen: Är det möjligt att få kylväst som förskrivet hjälpmedel till personer med iktyos och andra närliggande hudsjukdomar, som har behov av kylprodukter för sin temperaturreglering?

Metod

Via regionernas/landstingens hemsidor kontaktat hjälpmedelskonsulenter eller andra kunniga på området som har svarat på frågan ovan.

RESULTAT AV KARTLÄGGNINGEN I VÅRA REGIONER/LANDSTING

Regioner/landsting som **beviljar** kylväst och andra kylprodukter som hjälpmedel till personer med iktyos.

Region Blekinge

Målgrupp är personer, oavsett diagnos, med värmeintolerans som medför försämring av funktioner och en ökad uttrötthet. Syftet är att bibehålla normal kroppstemperatur.

Förskrivare kan vara arbetsterapeut, sjukgymnast/fysioterapeut eller sjuksköterska.

Region Dalarna

Framförallt är det patienter med MS som får kylväst förskrivet, men även andra grupper har fått det och några med iktyos ingår här. Det ska då vara på läkarordination.

Region Kalmar län

Regionens anvisningar om kylväst som förskrivet hjälpmedel är behovsstyrda, inte diagnosstyrda. Det ska alltså gå att få för personer med iktyos om behov finns.

Region Västmanland

Det är behovsstyrt med kylväst som förskrivet hjälpmedel. Enligt regelverket ska det främst förskrivas till MS-patienter, men andra diagnoser kan också förekomma.

Region Norrbotten

De flesta förskrivningar är till patienter med värmeintolerans utifrån diagnosen MS, men det är alltid patientens behov som styr så även andra diagnosgrupper har varit och är aktuella.

Kriterier för kylväst är att man inte klarar problematiken på enklare vis, t.ex. svala rum, duscha kallt etc. Förskrivningen sker på "specialistnivå" och man följer rutin med noggrann utprovning och uppföljning.

Region Kronoberg

Målgruppen är personer som har en funktionsnedsättning som medför besvär av värmeintolerans och fatigue. Kontakt tas med fysioterapeut eller sjukgymnast på rehabiliteringskliniken för att få prova kylväst eller kylhatt. Om användaren upplever positiva effekter kan hjälpmedlet förskrivas.

Regioner/landsting som eventuellt beviljar kylväst och andra kylprodukter som hjälpmedel till personer med iktyos.

Region Gotland

Kylväst är egentligen inget förskrivningsbart hjälpmedel enligt regionens regelverk. Om en enskild person har ett specifikt behov som inte kan tillgodoses utifrån gällande regler finns möjlighet för förskrivare att ansöka till en ärendegrupp för särskilt beslut.

Region Gävleborg

Regionen svarar att den inte vet om det finns kylväst som förskrivet hjälpmedel, nog inte troligt. Om det ändå verkligen skulle behövas för välbefinnande är det en fråga för respektive behandlande klinik.

Region Sörmland

Enligt regelverket kan kylbehandling enbart förskrivas till MS-patienter. Det går att göra en särskild ansökan även om man inte uppfyller kriterierna. Ett barn med epidermolytisk (blåsbildande) iktyos har provat kylväst med bra resultat. Landstinget har kostnadsansvar för kylhjälpmedel.

Region Västernorrland

Kylväst finns inte i hjälpmedelssortimentet men det kan prövas i ett så kallat ordnat införande i Hjälpmedelskommittén. Hittills har det inte blivit prövat någon gång, men det är inte uteslutet att det kan komma att göras för t.ex. personer med iktyos som har behov av kylväst.

Region Värmland

Kylvästar och dylika produkter i behandlande syfte ligger utanför Hjälpmedelnämndens ansvarsområde och ingår inte i riktlinjerna. Det kan vara en fråga för respektive behandlande klinik.

Regioner/landsting som inte beviljar kylväst och andra kylprodukter till personer med iktyos eller ö h t inte har kylprodukter som hjälpmedel.

Region Halland

Kylvästar kan enbart förskrivas som hjälpmedel till patienter med MS. Regionen verkar vilja ha evidens, via t.ex. forskning, på att kylprodukter hjälper för en viss grupp av patienter/diagnoser. När det gäller MS så finns det evidens. (Det var på uppmaning av Marie Högdin, ordf i vår region Halland, som denna kartläggning gjordes. Region Hallands svar till Marie var att vi behöver beskriva diagnosen, varför kylväst behövs som behandling/skydd och även kunna påvisa evidens att nedkylning hjälper för att kylväst, eventuellt, ska kunna förskrivas.)

Region Jämtland-Härjedalen

Regionen har inte kylvästar i hjälpmedelssortimentet.

Region Jönköpings län

Regionen har inte kylvästar i hjälpmedelssortimentet.

Region Skåne

Kylvästar är ö h t inte förskrivningsbart som hjälpmedel i regionen.

Region Stockholm

Enligt regelverket idag är kylväst som hjälpmedel enbart förskrivningsbart till MS-patienter och patienter med Dravets syndrom.

Region Västerbotten

Regionen har inte kylvästar i hjälpmedelssortimentet.

Region Västra Götaland

Kylvästar är ö h t inte förskrivningsbart som hjälpmedel i regionen.

Region Örebro län

Regionen har inte kylvästar i hjälpmedelssortimentet.

Region Östergötland

Regionen har inte kylvästar i hjälpmedelssortimentet.

Region Uppsala län

Den typen av hjälpmedel hanteras inte inom regionens hjälpmedelscentral och hänvisar till hudkliniken. Hudkliniken/mottagningen på Akademiska i Uppsala svarar att det inte är möjligt i dagsläget, *men* de skulle vilja att det fanns möjlighet att förskriva kylväst och de har för avsikt att kolla upp hur det på bästa sätt ska kunna få den möjligheten inom någon snar framtid.

Slutord

Fem av regionerna/landstingen beviljar kylprodukter som hjälpmedel utifrån behov och inte utifrån diagnos. Lika många beviljar eventuellt kylprodukter till personer med iktyos där behov föreligger. Dubbelt så många, tio stycken, beviljar inte av lite olika anledningar. Finns inte kylprodukter i hjälpmedelssortimentet så är det kanske inte så mycket att göra åt. Man kan också påverka så det läggs in i sortimentet. Finns kylprodukter i sortimentet så anser Iktyosföreningen att det inte är acceptabelt att enbart en viss eller vissa diagnoser ska kunna åtnjuta ett nödvändigt hjälpmedel för välbefinnande och god livskvalitet. Iktyosföreningens utgångspunkt och mål är att behoven ska styra, inte vilken diagnos man har.

Kartläggningen är steg 1. Nästa steg är att försöka påverka i frågan där det brister.

/För Iktyosföreningen
Helene Reuterwall, ombudsman
2019-05-09